

Interreg

**Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU**

Poľsko – Slovensko

**Príloha č. 5
k Príručke pre prijímateľa malých projektov**

KRITÉRIÁ KVALITATÍVNEHO HODNOTENIA

Kvalitatívnemu hodnoteniu (hodnoteniu so zohľadnením hodnotiacej stupnice a váhy) podliehajú

Verzia 2.0

projekty, ktoré prešli formálnym hodnotením a hodnotením oprávnenosti.

Kvalitatívne hodnotenie pozostáva z:

- vecného hodnotenia,
- hodnotenia cezhraničného vplyvu a partnerstva.

Kvalitatívne hodnotenie vykonávajú nezávislí experti z poľsko-slovenského tímu expertov zriadeného Výborom pre malé projekty. Kritériá výberu expertov, pravidiel ich zamestnávania a pod. sú uvedené v *Pravidlách výberu a práce expertov*. Každý projekt posudzujú nezávisle dvaja experti – (1 PL a 1 SK).

Každé z kritérií kvalitatívneho hodnotenia sa hodnotí na bodovej stupnici od 1 do 5 a má pridelenú príslušnú váhu:

1 bod – veľmi slabý (nedostatočný)

2 body – slabý (podpriemerný)

3 body – dostatočný

4 body – dobrý

5 bodov – veľmi dobrý

Počet bodov pridelených v každom kritériu sa potom vynásobí váhou daného kritéria, čím sa získa konečný počet bodov v danom kritériu. Počet bodov pridelených projektu je aritmetický priemer hodnotení dvoch expertov.

Ak je rozdiel v hodnotení expertov väčší ako 15 bodov, spoločné hodnotenie sa dohodne počas diskusie v rámci panelu expertov. Ak nie je možné dohodnúť sa na spoločnom stanovisku, Správca FMP poverí ďalšieho experta, ktorý vypracuje svoje hodnotenie projektu nezávisle od predchádzajúceho hodnotenia. Aj v prípade, že projekt získa jeden negatívny a jeden pozitívny výsledok hodnotenia, vymenuje sa tretí expert. V opísaných situáciách je konečné hodnotenie projektu aritmetickým priemerom hodnotenia všetkých troch expertov.

Projekt môže získať maximálne 100 bodov, z toho 60 bodov v rámci vecného hodnotenia a 40 bodov v rámci hodnotenia cezhraničného vplyvu a partnerstva.

Podmienkou na to, aby bol projekt odporučený na spolufinancovanie, je získanie minimálne 60 bodov zo 100, z toho minimálne 24 bodov v kritériu týkajúcom sa hodnotenia cezhraničného vplyvu a partnerstva.

VECNÉ HODNOTENIE

Č. a názov kritéria	Opis kritéria	Pravidlá pridelovania bodov	Váha	Pridelený počet bodov	Výsledok
M1 Potreba realizácie projektu a jeho súlad s cieľmi a oblasťou FMP a programu	<p>Ako dobre je zdôvodnená potreba realizácie projektu a ako dobre je preukázaný prínos projektu v dosiahnutí cieľov a ukazovateľov FMP? <i>(body C.1, C.2, C.3, A.3, D žiadosti o príspevok)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Existuje skutočná potreba realizácie projektu, ktorá je dobre vysvetlená a zdôvodnená Projekt jasne rieši potreby/očakávania cieľových skupín na oboch stranách hranice a zlepšuje situáciu cieľových skupín Ciele projektu výrazne prispievajú k dosiahnutiu cieľa vybranej priority FMP Projekt významne realizuje ukazovatele výstupu a výsledku vybranej priority FMP 	<p>5 b – potreba projektu je veľmi jasná a skutočná a je veľmi dobre vysvetlená a zdôvodnená, projekt výrazne reaguje na potreby/očakávania cieľových skupín a jeho realizácia zlepší ich situáciu, ciele a ukazovatele projektu veľmi jasne prispievajú k dosiahnutiu cieľov a ukazovateľov FMP</p> <p>4 b – potreba projektu je skutočná a jasná, ale nie je dobre vysvetlená/zdôvodnená, projekt výrazne reaguje na potreby/očakávania cieľových skupín a jeho realizácia zlepší ich situáciu, ale tento vplyv nie je dostatočne zdôvodnený, ciele a ukazovatele projektu dobre prispievajú k dosiahnutiu cieľov a ukazovateľov</p> <p>3 b – potreba projektu je len dostatočne reálna a bola len dostatočne vysvetlená a zdôvodnená, projekt reaguje na potreby/očakávania cieľových skupín dostatočne a dostatočne zlepší ich situáciu, ciele a ukazovatele projektu prispievajú k dosiahnutiu cieľov a ukazovateľov FMP v dostatočnej miere</p> <p>2 b – potreba projektu je malá, ale existuje, projekt je nedostatočne vysvetlený a zdôvodnený, projekt reaguje na potreby/očakávania cieľových skupín len v</p>	3	max. 5 b min. 1 b	max. 5 b * váha 3 = 15 b min. 1 b * váha 3 = 3 b

		<p>obmedzenej miere, ciele a ukazovatele projektu prispievajú k dosiahnutiu cieľov a ukazovateľov FMP len v obmedzenej miere</p> <p>1 b – potreba projektu je veľmi slabá a neurčitá, potreba nie je zdôvodnená a vysvetlená, projekt veľmi slabo reaguje na potreby/očakávania cieľovej skupiny a nezlepšuje jej situáciu, ciele a ukazovatele projektu veľmi slabo prispievajú k dosiahnutiu cieľov a ukazovateľov FMP</p>			
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
M2 Logika projektu	<p>Do akej miery je logika projektu konzistentná a správna?</p> <p><i>(body C, D, E žiadosti o príspevok a žiadosť ako celok)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciele projektu sú konkrétne, realistické a dosiahnuteľné 2. Cieľové skupiny boli definované primerane k tematike a rozsahu projektu 3. Plánované výstupy projektu sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov projektu 4. Výstupy projektu, ktoré prispievajú k dosiahnutiu ukazovateľov, sú realistické, t. j. dosiahnuteľné v rámci obdobia realizácie projektu s danými zdrojmi – t. j. čas, partneri, rozpočet, a kvantitatívne hodnoty ukazovateľov sú reálne odhadnuté 	<p>5 b – logika projektu je veľmi konzistentná a správna a logický vzťah medzi cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi je veľmi dobre a viditeľne preukázaný, t. j.: ciele sú konkrétne, realistické a dosiahnuteľné, cieľové skupiny veľmi dobre a komplexne zodpovedajú tematike a rozsahu projektu, výstupy projektu sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov a sú realistické a ich kvantitatívne ukazovatele sú veľmi realisticky odhadnuté</p> <p>4 b – logika projektu je do veľkej miery koherentná a logický vzťah medzi cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi je zreteľný, ciele projektu sú dobre definované a dosiahnuteľné, cieľové skupiny dobre zodpovedajú tematike projektu, plánované výstupy sú dôležité pre dosiahnutie cieľov projektu a sú dosiahnuteľné počas obdobia realizácie,</p>	3	<p>max. 5 b</p> <p>min. 1 b</p>	<p>max. 5 b *</p> <p>váha 3 = 15 b</p> <p>min. 1 b *</p> <p>váha 3 = 3 b</p>

	<p>5. V projekte je preukázané logické prepojenie medzi cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi</p>	<p>kvantitatívne hodnoty ukazovateľov sú správne definované</p> <p>3 b – logika projektu je dostatočná, hoci logické prepojenie medzi cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi nie je dostatočne preukázané, ciele projektu sú dostatočne definované a dosiahnuteľné, cieľové skupiny sú dostatočné, hoci príliš úzko vymedzené vzhľadom na rozsah a tematiku projektu, výstupy projektu sú dostatočne definované</p> <p>2 b – logika projektu je slabá, ale existuje aspoň minimálna súvislosť medzi niektorými prvkami projektu, napr. cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi, ciele projektu sú vymedzené príliš všeobecne, cieľové skupiny sú definované príliš všeobecne, výstupy projektu sú definované slabo</p> <p>1 b – logika projektu je veľmi slabá alebo nie je vôbec zachovaná, prepojenie medzi cieľmi, cieľovými skupinami, úlohami, výstupmi a ukazovateľmi je veľmi slabé, ciele a výstupy projektu sú nevhodne definované, cieľové skupiny sú veľmi slabo prepojené s tematikou a rozsahom projektu,</p>			
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
M3 Udržateľnosť projektu	Do akej miery zabezpečuje projekt udržateľnosť dosiahnutých cieľov a výstupov?	5 b – udržateľnosť projektu, jeho cieľov a výstupov je veľmi dobrá: všetky výstupy projektu budú udržateľné a poskytnú trvalé	2	max. 5 b min. 1 b	max. 5 b * váha 2 = 10 b

	<p>(body C.5, D žiadosti o príspevok)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Výstupy projektu budú udržateľné a poskytnú trvalé riešenie cieľových potrieb/výziev projektu 2. Je zabezpečené, že sa budú výstupy projektu udržiavať a používať po ukončení jeho realizácie spôsobom, ktorý zaistí realizáciu cieľov projektu (vrátane udržateľnosti infraštruktúry a vybavenia, využívania vypracovaných dokumentov, pokračovania aktivít) 3. Cieľové skupiny na oboch stranách hranice budú môcť využívať výstupy projektu aj po jeho ukončení 	<p>riešenie identifikovaných problémov/potrieb projektu; žiadateľ zabezpečí udržateľnosť a využívanie výstupov po ukončení projektu; cieľové skupiny na oboch stranách hranice budú využívať výstupy projektu</p> <p>4 b – udržateľnosť projektu, jeho cieľov a výstupov je dobrá, všetky výstupy projektu budú udržateľné, je zabezpečené udržiavanie výstupov po jeho ukončení a ich využívanie cieľovými skupinami, aj keď nie v príliš širokom rozsahu</p> <p>3 b – udržateľnosť projektu, jeho cieľov a výstupov je dostatočná, ale udržiavanie a využívanie výstupov cieľovými skupinami na oboch stranách hranice bude limitované</p> <p>2 b – udržateľnosť projektu, jeho cieľov a výstupov je slabá, výstupy nebudú poskytovať udržateľné riešenia cieľových potrieb/výziev projektu, udržiavanie výstupov bude slabé a ich využívanie po skončení projektu cieľovými skupinami na oboch stranách hranice bude len v obmedzenej miere</p> <p>1 b – udržateľnosť projektu, jeho cieľov a výstupov je veľmi slabá a nedostatočná, nie je zaručená udržateľnosť výstupov a ich udržiavanie a využívanie po skončení projektu, cieľové skupiny na oboch stranách hranice nebudú po skončení projektu využívať výstupy projektu</p>			<p>min. 1 b * váha 2 = 2 b</p>
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				

M4 Aktivity v projekte, vrátane propagácie	Do akej miery sú naplánované úlohy a aktivity realistické a prepojené? <i>(bod D žiadosti o príspevok)</i>	<p>5 b – všetky plánované úlohy a aktivity sú veľmi realistické a vo veľmi dobrej miere zosúladené – všetky aktivity vrátane investícií sú nevyhnutné pre realizáciu cieľov a výstupov projektu, logicky nadväzujú a sú veľmi dobre prepojené, na všetkých aktivitách sa budú podieľať cieľové skupiny z oboch strán hranice, publicita je primeraná, umožní osloviť všetky cieľové skupiny a zabezpečí veľmi účinné šírenie efektov projektu, navyše aktivity/činnosti vykazujú inovatívny charakter a sú komplementárne s inými projektmi</p> <p>4 b – všetky aktivity sú realistické a sú dobre zosúladené – všetky aktivity vrátane investícií sú nevyhnutné na realizáciu cieľov a výstupov projektu, sú dobre prepojené a zachovávajú správnu časovú logiku, v prevažnej väčšine aktivít sú zapojené cieľové skupiny z oboch strán hranice, publicita je dobrá a v dobrom rozsahu zaistí dosah na všetky cieľové skupiny, okrem toho vykazujú aktivity/aktivita inovatívny charakter alebo sú komplementárne k iným projektom</p> <p>3 b – aktivity sú realistické a zosúladené v dostatočnej miere, ale nie všetky aktivity sú nevyhnutné na realizáciu cieľov a výstupov projektu, aktivity sú dostatočne prepojené, načasovanie realizácie aktivít je dostatočné, vo väčšine aktivít budú zapojené cieľové skupiny z oboch strán hranice, publicita je dostatočná a zabezpečí oslovenie cieľových skupín v dostatočnej miere, projekt nemá inovatívne</p>	2	max. 5 b min. 1 b	max. 5 b * váha 2 = 10 b min. 1 b * váha 2 = 2 b
---	---	---	----------	----------------------	---

		<p>aktivity a nie je komplementárny s inými projektmi</p> <p>2 b – aktivity sú realistické a zosúladené v slabej miere - väčšina aktivít, napr. aj investície, nie je potrebná na realizáciu cieľov a výstupov projektu, cieľové skupiny z oboch strán hranice sa zúčastňujú len na niektorých aktivitách, niektoré aktivity nie sú navzájom prepojené, časové poradie realizácie aktivít nie je celkom logické, propagačné aktivity sú slabé a len v malej miere umožnia osloviť cieľové skupiny a šíriť efekty projektu, aktivity nie sú inovatívne ani komplementárne s inými projektmi</p> <p>1 b – aktivity nie sú realistické a nie sú zosúladené – aktivity vrátane investícií nie sú potrebné na realizáciu cieľov a výstupov projektu, aktivity nie sú vzájomne prepojené a nemajú logickú časovú postupnosť, aktivity nezahŕňajú cieľové skupiny z oboch strán hranice, publicita je veľmi slabá a nedostatočná, nezabezpečí oslovenie cieľových skupín a šírenie efektov projektu, aktivity nie sú inovatívne ani komplementárne s inými projektmi</p>			
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
M5 Rozpočet projektu	<p>Do akej miery je zabezpečená adekvátnosť rozpočtu vo vzťahu k naplánovaným aktivitám?</p> <p><i>(bod D žiadosti o príspevok)</i></p>	<p>5 b – rozpočet projektu je vo veľmi dobrej miere zosúladený s plánovanými aktivitami projektu - všetky výdavky sú prepojené s aktivitami a výstupmi projektu, výdavky sú naplánované dostatočným, racionálnym a realistickým spôsobom, aby sa zabezpečila</p>	2	<p>max. 5 b</p> <p>min. 1 b</p>	<p>max. 5 b *</p> <p>váha 2 = 10 b</p> <p>min. 1 b *</p> <p>váha 2 = 2 b</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výdavky sú prepojené s aktivitami a výstupmi projektu 2. Na zabezpečenie realizácie projektu a dosiahnutie jeho výstupov a cieľov sú naplánované dostatočné, racionálne a realistické výdavky 3. Potreba vynaloženia výdavkov je odôvodnená a informácie o rozpočte sú jasné a dostatočné 4. Výdavky na informačné a propagačné aktivity sú naplánované a sú primerané aktivitám a cieľom projektu 	<p>realizácia projektu a dosiahnutie všetkých jeho výstupov a cieľov, všetky výdavky sú zdôvodnené a informácie o rozpočte sú jasné a dostatočné, výdavky na informačné a propagačné aktivity sú zabezpečené vo veľmi dobrej miere</p> <p>4 b – rozpočet projektu je v dobrej miere prispôsobený plánovaným aktivitám projektu – výdavky sú prepojené s aktivitami a výstupmi projektu a sú dostatočné, racionálne a realistické na zabezpečenie realizácie projektu a dosiahnutie jeho výstupov a cieľov, potreba vynaloženia výdavkov je dobre zdôvodnená, ale informácie o rozpočte nie sú dostatočné a/alebo jasné, výdavky na propagačné a informačné aktivity sú naplánované na úrovni nevyhnutného minima</p> <p>3 b – rozpočet projektu je dostatočne prispôsobený plánovaným aktivitám projektu - nie všetky výdavky sú prepojené s aktivitami a výstupmi, niektoré výdavky nie sú dostatočné, racionálne a/alebo realistické na zabezpečenie realizácie projektu a dosiahnutie jeho výstupov a cieľov, potreba vynaloženia výdavkov je zdôvodnená v dostatočnej miere, ale niektoré informácie v rozpočte nie sú dostatočne jasné a postačujúce, výdavky na propagačné a informačné aktivity sú naplánované v dostatočnom rozsahu</p> <p>2 b – rozpočet projektu je prispôsobený plánovaným aktivitám projektu v slabej miere - väčšina výdavkov nie je prepojená</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>s aktivitami a výstupmi, väčšina výdavkov nie je dostatočná, racionálna a/alebo reálna na zabezpečenie realizácie projektu a dosiahnutie jeho výstupov a cieľov, potreba výdavkov je nedostatočne zdôvodnená, väčšina informácií v rozpočte je nejasná a nedostatočná, úroveň naplánovania výdavkov na propagačné a informačné aktivity je slabá</p> <p>1 b – rozpočet projektu je plánovaným aktivitám projektu nedostatočne prispôsobený - výdavky nesúvisia s aktivitami a výstupmi projektu, výdavky nezabezpečujú realizáciu projektu a dosiahnutie jeho výstupov a cieľov, potreba výdavkov nie je zdôvodnená, informácie v rozpočte sú nejasné a nedostatočné, chýbajú výdavky na propagačné a informačné aktivity</p>			
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
	VECNÉ HODNOTENIE SPOLU		---	---	max. 60 b min. 12 b

HODNOTENIE CEZHraniČNOSTI A PARTNERSTVA

Č. a názov kritéria	Opis kritéria	Pravidlá pridelovania bodov	Váha	Pridelený počet bodov	Výsledok
T1 Cezhraničnosť projektu	<p>Do akej miery je zabezpečený cezhraničný charakter projektu a jeho efektov?</p> <p><i>(body C.4, D žiadosti o príspevok a žiadosť ako celok)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt reaguje na potreby/výzvy komunit na oboch stranách hranice 2. Projekt prináša výhody na oboch stranách hranice 3. Výstupy projektu vrátane investícií majú cezhraničný charakter 4. Cieľové skupiny a účastníci projektu sú identifikované z oboch strán hranice 5. Projekt preukazuje potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce 	<p>5 b – cezhraničný charakter projektu a jeho efektov je veľmi silný – projekt jednoznačne reaguje na potreby/výzvy komunit na oboch stranách hranice a prináša im výhody, výstupy projektu majú silný cezhraničný charakter, cieľové skupiny a účastníci boli identifikovaní na oboch stranách hranice, projekt jednoznačne preukazuje potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce</p> <p>4 b – cezhraničný charakter projektu a jeho efektov je dobrý - projekt dobrým spôsobom rieši potreby/výzvy komunit na oboch stranách hranice a prináša im výhody, výstupy projektu majú dobrý cezhraničný charakter, väčšina cieľových skupín je identifikovaná na oboch stranách hranice, projekt môže mať potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce</p> <p>3 b – cezhraničný charakter projektu a jeho efektov je dostatočný - projekt dostatočne rieši potreby/výzvy komunit na oboch stranách hranice a prináša im dostatočné výhody, aj keď nie rovnako na oboch stranách, cieľové skupiny projektu nie sú rovnomerne identifikované na oboch stranách hranice, projekt má malý potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce</p>	4	max. 5 b min. 1 b	max. 5 b * váha 4 = 20 b min. 1 b * váha 4 = 4 b

		<p>2 b – cezhraničný charakter projektu a jeho efekty sú slabé - projekt nedostatočne alebo nerovnomerne rieši potreby/výzvy komunit na oboch stranách hranice a prináša slabé výhody, cieľové skupiny sú väčšinou z jednej strany hranice, projekt má veľmi slabý potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce</p> <p>1 b – cezhraničný charakter projektu a jeho efekty sú veľmi slabé a nedostatočné - projekt rieši potreby/výzvy komunit len na jednej strane hranice, neprináša prospech komunitám na oboch stranách hranice, cieľové skupiny sú len na jednej strane hranice, projekt nezabezpečuje potenciál a udržateľnosť cezhraničnej spolupráce</p>			
	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
T2 Charakter partnerstva a spolupráce	<p>Do akej miery sú partnerstvo a spolupráca pre projekt dôležité? <i>(body B. C.4, D žiadosti o príspevok)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt realizuje minimálne 3 kritériá spolupráce, t. j. spoločná príprava, spoločná realizácia a spoločný personál a/alebo spoločné financovanie projektu 2. Partneri projektu sú vhodne vybraní vzhľadom na typ aktivít a ciele projektu a majú primerané kompetencie 3. Postavenie partnerov je jasne definované 4. Spolupráca partnerov je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov 	<p>5 b – partnerstvo a spolupráca sú pre projekt veľmi dôležité – projekt spĺňa minimálne 3 kritériá spolupráce, partneri sú veľmi dobre vybraní z hľadiska typu aktivít a cieľov projektu a majú dostatočné kompetencie, spolupráca je potrebná na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov projektu, postavenie partnerov je konkrétne a jasne definované, spolupráca partnerov bude určite pokračovať aj v budúcnosti</p> <p>4 b – partnerstvo a spolupráca sú pre projekt nevyhnutné – projekt spĺňa 3 kritériá spolupráce, partneri sú dostatočne dobre vybraní vzhľadom na typ aktivít a ciele projektu, úlohy partnerov sú dobre</p>	4	max. 5 b min. 1 b	max. 5 b * váha 4 = 20 b min. 1 b * váha 4 = 4 b

	<p>projektu</p> <p>5. Projekt predpokladá udržateľnú spoluprácu partnerov v budúcnosti</p>	<p>vymedzené, spolupráca partnerov je potrebná na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov projektu, pokračovanie spolupráce partnerov sa predpokladá aj v budúcnosti</p> <p>3 b – partnerstvo a spolupráca sú pre projekt dostatočne dôležité – projekt spĺňa 3 kritériá spolupráce, partneri sú vhodne vybraní vzhľadom na typ aktivít a ciele projektu, ich úlohy v projekte sú dostatočne definované, spolupráca týchto partnerov postačuje na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov projektu, je predpoklad udržateľnej spolupráce partnerov v budúcnosti</p> <p>2 b – partnerstvo a spolupráca sú pre projekt málo dôležité - projekt spĺňa 3 kritériá spolupráce, ale výber partnerov je vzhľadom na typ aktivít a ciele projektu slabý, úlohy partnerov sú slabo definované, spolupráca partnerov nie je nevyhnutná na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov projektu, existuje malá pravdepodobnosť na budúcu spoluprácu partnerov</p> <p>1 b – partnerstvo a spolupráca sú pre projekt dôležité len vo veľmi obmedzenej miere - projekt spĺňa minimálne 3 kritériá spolupráce, ale partneri nie sú dobre vybraní vzhľadom na typ aktivít a ciele projektu, úlohy partnerov nie sú definované, spolupráca partnerov nemá žiadny vplyv na dosiahnutie cieľov a ukazovateľov projektu, projekt nepredpokladá pokračovanie spolupráce partnerov</p>			
--	--	---	--	--	--

	Zdôvodnenie hodnotenia a počtu získaných bodov:				
	SPOLU CEZHRANIČNOSŤ A PARTNERSTVO		---	---	max. 40 b vyžaduje sa min. 24 b